Nr. 27. Anulu XXX

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineo'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 18|6 Aprile 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tas'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Referentie saso-romanesci. Petitiunea episcopiloru.

(Urmare.)

C. c. staturi! s'ar parea ca vremu a imprumutá rórelui lumina, déca ne-amu pune a demustrá pe largu dreptulu egalu alu romaniloru locuitori pe pamentulu craiescu cu sasii de acolo, statu pentruca acel'a sta si fara dovedi, catu si pentruca c. c. staturi ilu cunoscu mai intieleptiesce de catu noi. Deci noi in privinti'a acést'a redicemu pe scurtu numai urmatórele:

a) Privilegiulu craiolui Andreiu II lea dice: „Universus populus a Varos usque Borált unus sit populus“ mai incolo: „praeter supra dicta Sylvam Blachorum et Bissenorum cum aquis usus communes exercendo cum praedictis scilicet Blachis et Bissenis iisdem contulimus.“

b) Covintele prea inaltului decretu dela 1785 Novembre 6, alaturatu ací in copie, intre altele sunt aceste: „Cum proinde fundi regii ea sit natura, ut incolae eius nimenem praeter Principem dominum terrestrem agnoscant, pagum Resinar ab omni publici Cibiniensis dominato absolvendum, et pro libero pago regali declarandum duximus.“

c) C. c. rescriptu esitu la 1786 in urmarea plansorii romaniloru suburbani din S. Sebesiu alaturatu ací supta o. poruncesce asemenea a face pe nepastuitii partasii din tóte acele folóse si drepturi, din care iau parte medularii sasi si comunitatii orasiene.

d) Diet'a dela 1791/2 pe locuitorii din pamentulu craiescu ii numesce slobozi.

e) In tecstulu decretului c. esitu la 1819 Aprile 3, sub Nr. curtii 1059 tramisu la 1820 sub Nr. g. 5599 alaturatu ací cu tóta cinstea sub semnulu T. Valachi absque discrimine nationis antiatites eligantur, aequaliter ad supportationem onerum et beneficiorum admittantur, quia Valachos lange ante advenas et hospites Saxones in Transilvania praefuisse certum est, et prout tales, qui nobilitari praerogativa gaudent inter Hungaros referuntur, ita in fundo Regio degentes pro saxonibus eo a fortiori censeri debeant, quod natura fundi R. diversitatem Jorium excludat“, in asemenea intielesu séu esplicatu Msi. Sa in c. rescriptu datu la rugaminte negutiatoriloru brasioveni in 1837 cu Nr. 2492.

Dupa aceste inca este destulu de invederata egalitatea de dreptori a aceloru dóua natii locuitóre pe pamentulu c., e invederatu si atata, cumca acea egalitate pe care au cunoscut'o privilegiulu fundamentalu si pe care legislati'a n'au stricat'o, apoi inausi puterea executiva si si administrati'a inca au recunoscut'o purorea, poruncindu cu energie neclintit'a ei pazire.

De aci aru urma, cumca asia dara concetatienii romani nu sunt nepastuiti si planséreu loru n'are locu. Inse c. c. staturi, ca tocma pentru acesa are locu, ca medularii consóciei natii au scos'o din egalitatea de dreptu si mai cu totulu au desbracat'o. Deci ea are nepastuiri, si inca nepastuiri strigatóre la ceriu, dintre care pe cele mai de fronte vomu indrasni a le insirá cu adencu respectu in urmatórele:

1. Cea dintaia si mai saupritóre este acea, cumca romanii locuitori pe pamentulu craiescu sunt scosi dela representatiile si dela deregatorii. Déca sta egalitatea de dreptu, care dupa privilegiulu Andreanu din firea pamentului craiescu si dupa mai multe poruncí trebue se si stè, care lucru tocma acuma l'au recunoscutu si unii publicisti sasi in diurnalele loru; este urmare legiloru conforma si acea, ca romanii cu sasii se fia parte de o potriva si cu privintia la religie, din representatie, din deregatoriile publice, scurtu, din tóte folósele. Acést'a sta cu adeverat dupa principiu si dupa lege, inse numai cá rach din fabula pe harthie, pentruca in fapta a) la alegerea deputatiloru pentru dieta si pentru adunarile universitatii densii nu incurgu in acea measura cá sasii, ier' dintre ei (dintre romani) nu se alegu nici decum, macarca ei pe pamentulu c. sunt mai numerosi decatu sasii; ér' religi'a nu este nici de cum privita, ci se alegu numai dintr'o confesie, de si artic. 11 novelariu din anulu 1791 § 1 sub t), hotarésce lamuritu: „ut e sedibus etiam Saxonicalibus pro ratione capacitatis et religionum diversitatis duo eligantur.“ Dela facerea instructiei ce se da deputatiloru, sunt cu totulu departati, pe acelea le da numai magistratulu sasescu in interesu sasescu, si nu in partea romaniloru, ci adesori in contra loru.

De aci urméza c. c. statori multimea cea mare a asupreleloru si mai virtosu acea, cum ca diet'a nu scie, ca in pamentulu craiescu siedu si romani: de aci vine, ca pentru ei si in interesulu loru nimeni nu vorbesce, nepastuirile loru nimeni nu le arata, si ca vindecarea acelor'a nimeni nu o midilocesce. — Urméza écasi, cumca pamentulu craiescu mai mare parte de romani, in tóte interesele lui ilu chiverniescu numai sasi, ei si numai si ingrijescu pentru bunastarea lui materiala si spirituala; totu pamentulu, prin urmare pe toti locuitorii lui de o potriva si venitorile respective ei le administra, ei le intrebuiescu, totu feliulu de cause ei le judeca. Au nu e urmare firésca, cumca iubindu si favorandu ei pe si sei mai multu decatu pe romani, interesulu romaniloru ilu trecu cu vederea, pentru binele loru materialu si spiritualu nu ingrijescu, din venitorile comune nu le face parte si in causele ce au in contra sasiloru mai totudeauna perdu.

2. Amesuratu punturiloru regulative, mai tóte deregatoriile orasienesci si scaunale potenduse castigá mai numai din man'a grafiloru sasescu si a magistraturiloru, acesti'a insitia la deregatorii numai pe fii loru ca total'a scótere a romaniloru. De aci purcedu radacinele nepastuiriloru aratate in punctulu de susu; deci afara de acele, finduca deregatoriu pretutindeni e sasulu, ciu e inspectoru, ciu e administratoru, ciu e jude, aci inca urméza de sine din egoismu si din ómenésca aplecare, de a partini pe si sei mai multu cá pe straini, cumca deregatoriulu sasu pe romani ii apasa, la poverile publice ii robotéza, in causele care vinu insintea lui mai totudéuna ilu osendesce a perde; din aceste cargu numeróscle plansori de tóte dilele ale bietiloru romani; in satele mestecate cu sasi trecunduse romanii cu vederea, juratii sateseí se alegu mai toti din sasi. (Va urmá.)

Pascha din comitatu.

Spectabilis ac generosus dominus Alexius Farnos, proprietariu din comitatulu Cetatei-de-balta, cunoscutu si din alte lucrari publicistice de mai nainte, in „Magyar Polgár“ din 8 Aprile a. c. isi luá ostenél'a de a descrie pe largu destulu meraulu trebiloru in municipiale Transilvaniei. Scopulu nostru nu este a reproduce acelu articulu alui dlui Farnos, mai alesu ca coprinsulu lui nu ne este nou. Ceea ce am dorí noi a' fi, cá se rugamu pe dómn'a „Unio“ din Clusiu, cá nu cumva se tréca cu vederea pe dn. Farnos si espectoratiunile sale, éra mai alesu se luminese pe publiculu Transilvaniei a supra urmatóreloru tese aruncate de numitulu domnu pe aripele publicitatiei si adica:

Cestiunile politice in Transilvani'a s'au desiegatu totudeauna, se mai desléga si astadi numai dupa cum dictéza interesele unoru clase de ómeni, ba chiaru si ale unoru familii.

Deputatii la dieta inca se alegu dupa interesele personali. Uneori ese de candidatu este unu individu, care nu s'a pututu face prefectu (comite supremu), pe sirea candidéza prefectulu séu pe facis séu pe ascunsu pe cine vrea elu, care apoi trebue se castige maioritate.

Déca voimu libertatea, se alegemu dupa convictiune, éra nu de frica, nici din interese egoistice.

La noi inse nu este asia, adauge dn. Farnos, pentruca in mai multe tienuturi si jurisdictiuni totu mai domnescu „tiranii cei merunti“. Asia numitii Paschi din comitate, carii mai nainte (de 1848) impartia parol'a de di séu cá judi primari (dirigens főbirák), séu cá deputati alesi pe viatia, ori cá prefecti, in tóte afacerile si publice si private. Acei Paschi, carii isi avea pe Beli loru, carii mai tardiu inca naintá la ranguri de Paschi, inca n'au murito, séu déca voru fi muritu, ei érasi au re'nviatu.

Se marturisimu, adauge dn. Farnos, ca poporulu nesimtindu nici un'a din binecuventarile constitutiunei, n'are nici o incredere catra asia numit'a intielegintia, ci vediendu ca puterea este in man'a ei, se teme de ea, pentruca si astadi vede totu numai grafi, baroni si nobili.

Trebue se delaturamu inca si celu mai din urma restu de privilegiu. Acésta nu se póte, pre catu timpu sub titlu de cercuri datatóre de indreptariu *) sta ascunsulu despotismu alu paschiloru.

Este inse anevoia a delatura pe acei Paschi, dice dn. Farnos, din causa ca ei au bracia de polipi, propaga doctrinele celui mai grosu absolutismu si sunt mai gubernementali decatu gubernulu.

Acei Paschi, adauge dn. Farnos, nu sufere in posturi pe ómenii carii isi au opiniunile politice diferitórie de ale loru si ii decretéza afara, apoi in locuiu loru punu alti ómeni servili, carii se tavalesca cu capetele in pulbere. Maioritatile din tienuturi sunt totu nesce cete de ómeni servili, carii nu cutéza a'si casca gurile, ci déca se reintorcu pe la locuintiele loru, se incérca a baga spaima inca si in cei mai independenti in opiniunile loru. Asia Pasch'a remane totu Pascha mare si tare. Pasch'a mai are si ómeni platiti, carii ilu lauda la lume prin foile publice. Totu acei ómeni slugari ti o spunu curatu, ca functionarii de acuma inca sunt si ca trebue se fia totu birocrati supusi orbesce cá si mai nainte, precum si ca au fostu forte bune acelea porunci absolutistice, prin care amploiatiloru le era strinsu opritu a scrie prin foile publice, pentruca functionarii nu trebue se'si aiba si ei opiniunea propria. Eca dara ca paschii la noi sunt stotu-putinti. Déca inse acesti paschi nu voru perde acea putere nemarginita, fiti siguri ca alegerea deputatiloru se va face numai dupa voi'a loru, precum si ca din constitutiune si libertate nu se va alege nimicu etc. etc.

Asia scrie dn. Al. Farnos, carele nu este romanu, ci este maghiaru de 16 probe. —

In dilele trecute la tribunalulu din Clusiu decursera pertractarile unoru cause criminali, care au interesatu multu pe publicu. Patru strengari tineri din satulu Márgáu (ung. Meregyó) patrasera crim'a lotriei (rapina, rablás, Raub); éra in Almasiulu mare sócr'a de ani 60 platí la unu altu strengariu 5 di: cinci fiorini, pentru cá se omóre pe ginere seu, carele

*) Massgebende Kreise. Irányadó körök. Terminologia remasa de mostenire din cei 10 ani ai despotismului curatu, nemascatu, pre candu ti se spunea verde: Asia e voiniu'a Mariei Sale, séu Escelentiei, séu Serenitatei si punctum. —

si fù assassinatu in modulu celu mai infricosiatu. Platitórea si assasinulu se condamnara la mórte prin strénguu. Aturisit'a de sócra dupace 'si audi sentenți'a de mórte, venindu in confusione strigà in faci'a adunarei: Vai de mine, tóte lucrurile 'mi voru peri de acasa.

Se scrie ca assasinii nefericitului Szerencsi inca apucara in capcana. Acela sunt nisce jidovi vagabundi.

Cativa berbeci din Felecsu de si foiei „Unio“ inca au apucatu in temnitia rea, din causa ca venindu si dela Clusiu spre casa in societatea mai multoru secui din Baginu (escursiunlu Ariesiului), dupace ajunsera la satulu loru se luara la batasi cumplita cu secuii si maltratara pre doi din acestia de mórte, incatu readusi fiindu in spitalulu din Clusiu, unulu din acela ar' fi si muritu (Kol. K.). —

Generalulu Perczel in adunarile tienute la Pest'a, Alb'a regala, Vesprimu etc. isi facù de capu cu laud'e propria si cu tavalirea lui Kossuth prin tóte nordiele. Kossuth dupa Perczel este unu omu de nimicu, unu poltronu, unu ignorantu, unu desiertu si — ce e mai multu cà tóte, unu vendistoriu de natiune si de patris. Totu ce a facutu Kossuth in 1848/9 este secatura, este nimicu. Perczel singuru a facutu tóte. Din cas'a acésta fói'a satirica „Bolond Miska“ (Michaiu Nebunulu) batendu'si joculu de Perczel dice, ca indata dupa Dilenlu maghiariloru urméza Perczel, apoi nimicu, apoi éra nimicu si inca unu mare nimicu, apoi — Kossuth.

Dara destulu ca Perczel este prea determinatu a infiintia o armata maghiara, de care se tremure tóta lumea si mai multu cà toti serbii si romanii, despre cari dn. generalu disse in audiulu adunarei din Alb'a: Déca in 1848/9 ar' fi mersu trebile dupa voinți'a mea, pe serbii si romanii rebeli 'iasi fi manatu si gonitu dinsnintea mea, precum gonesci o turma de oi si de berbeci. Asia a cuventatu eroulu eroiloru dn. gener. Perczel, éra cuventele cea le au respanditu frica si cutremuru pana in scele mai departate locuintie ale serbiloru si romaniloru rebeli din 1848/9 si 1867. Éra profetulu Abulcassem Mohamed audiendu acesta, din contingutiunea cea mai insulta a Ceriului 'la respunsu lui Perczel:

„Omoriti pe idololatrii oriunde voru fi ei. (Sur'a 9 versu 6.) Celui carele móre la postulu seu, i se voru numera pana la din'a judecatiei statea merite, cà si cum ar' ste totu la postu. Acestuia îi scrie insusi Ddieu meritele lui, ingrijesce de elu sér'a diminéti'a, éra in paradisu va avé in servitiulu seu **sieptedieci** de fetitie frumóse; éra Ddieu va dice catra elu: Cere pentru oricine orice vei voi tu si eu te voiu asculta pre tine. In din'a judecatiei de apoi Ddieu va duce cu iutiél'a ventului o mare multime de suflete preste puntea Sirath; acelea sunt sufletele celoru morti la postulu loru. A sta la postu (cà honved) intr'o nópte, este meritu mai mare, decatu **sieptedieci** de ani rugatiune.

Asia domnilorn, se introducemu totu fanatismulu Marsbutiloru Arabiei in tierile nóstre si se fimu fórte siguri, ca pe acésta cale vomu ajunge cu totii in a trei'a contingatiune a ceriului si vomu avé cu totii cate sieptedieci de coconitie frumóse in servitiulu nostru. —

Sclavii aristocratismului.

„Noi toti maghiarii dela micu pana la mare suntemu mai multu seu mai pucinu sclavii simtiementeloru aristocratice, intru stata, cata chiaru astadi cei carii voiescu a trece de cei mai mari „democrati“, sunt in adeveru cei mai mari aristocrati.“

Acestu mare adeveru observatu si respicatu pana acuma de catra scriitorii straini, si mai anume nainte cu cinci ani de catre anglulu Bonner, constatatu mai adesea si in foile romanesci, se vede astadi proclamatu de catra fói'a ministeriala „Pesti Napló“ din 11 Aprile a. c. in acea rubrica, in care este vorb'a despre vrasmasiile escate intre Kossuth si Perczel. Occasiune la acésta marturisire i se dete lui „P. N.“ prin foile din Vien'a „Wanderer“ si „Reform“. Acelasi P. N. adauge totuodata, ca (prin urmare) ratacesce oricine crede, cumca Kossuth ar' fi representantele democratiei maghiare.

Acelasi „P. N.“ in alti Nri si articuli isi ia ostenél'a a reflecta pe tiéra, ce acopurile asia numiteloru „reuniuni democratice“ n'aru fi scelea ce se vedu pe deasupra, ci cu totulu altele, de acelea lumea se nu alunece ale da credementu usioru.

Multiamita lui Ddieu, ca amu ajunsu cà se mai audimu si asemenea marturisiri. —

Coloniști in Romani'a

„Der Osten“ reportéza, ca in Giurgiu au sositu 80 de tierani nemti austriaci din Carinti'a, cari vreu a se asiedia pe locurile celerinti'a, cari vreu a se asiedia pe locurile celefructiferé ale Dunarei. — Art. 3 din constitutiunea Romaniei suna asia: „Teritoriulu Romaniei nu se póte colonisa cu populatiuni de gintestraine“. — E timpulu ca autogoniele si dusmaniele dinnelistice polu, cà autogoniele si dusmaniele dinnelistice polu, cà antagoniele si dusmaniele dinnelistice polu, cà antagoniele si dusmaniele dinnelistice polu, cà antagoniele si dusmaniele din Romani'a pentru pisposma si predominirea castica se'si iè alta directiune, directiunea, de a forma totu feliulu de reuniuni spre a compera romanii locurile cele fructoóse de pe margenile Dunarei, — nu straine. Cu actii si sogenile Dunarei, — nu straine. Cu actii si sogenile Dunarei, — nu straine. Cu actii si sog

In acelasi Nr. alu „Fed.“ se continue din Nr. 47 una polemia fórte interesanta in contra blastematiiloru ultramontane, care 'si propusera tare si virtosu a nimici biseric'a greco-catolica. Coresp. este din Blasiu. —

La aceste nu potemu adauge, dar' nici voimu a subtrage nici una iota, descoperimu numai, ca acésta e public'a opiniune generale intre romanii Transilvaniei. —

Sasii in sied. dietale, din 7 Aprile. Deput. sasu Rannicher presentandu 3 petitiuni in casu'a depunerii comesului C. Schmidt, motivá coprinsulu petitiuniloru prin istoriculu dreptului asiloru, despre care vorbiramu deajunsu. Ceea ce ne póte interesa din cuventarea lui e scus'a pentruce n'au vorbitu pana acum sasii. Elu marturisesce, ca nici unu motivu nu la retienutu dela vorbire, decatu si au consimtitu cu tóte pertractarile politico-juridice ce se resolvira pana acum si salutá incoronarea cá una cununa a pertractariloru, si toema pentru consimtiementulu acesta se mira, cum de a'au mai cesionatu plansori si gravamine cá acestea, pentru violarea drepturiloru si privilegiiloru legali ale natiunei sasesci si se róga de dieta, cá aceste petitiuni se se incredia comisiunei esmise pentru regularea negotieloru intre Ungari'a si Transilvani'a; inse nu i se primi cererea, ca la prop. lui Bonis se tramise numai la comis. de petitiuni. —

„Albin'a“ referéza cá resultatu alu lupteloru prin sectiuni, ca s'a primitu concesiunea: ca regimulu dupa publicarea legiloru prin buletinulu oficialu, va ingrigi a se face traducere autentica si in celelalte limbi. — Acésta e nemica, chiaru nemio'a, ca regimulu nu póte autentica cu valóre legale, decatu singur'a dieta, ca ea e explicatórea si ratificatóri'a legiloru; ergo nemica, séu o traducere simpla. — Si cu acésta cine se va multiami, va fi prietenu vietii natiunale? Nici odata. Traducerea n'are lipsa de ani, ea se póte face in cateva óre, celu multu dile. Se se astepte cu publicarea prin dieta pana voru fi gat'a si traducerile si atunci celu pucinu se se publice totudeodata cu valóre egale. S'a parasitu unitatea limbei latine? — Vai de cei cu traducerile, ca se voru traduce si ei in imperati'a lui Bondegutio. —

D. Al. Mocioni cá deputatu prin unu apelu invita intielegintí'a din comitatulu Temisiórei si partile vecine la o adunare pe 4/16 Aprile in Temisiór'a spre a da reporto despre stadiulu in care se afla casu'a natiunalitatiloru, propunendu si proiectulu combinatu intre dep. serbi si romani; se desbata mai incolo si despre midilóce, cum se se spriginésca acésta causa. Apelulu in „Albin'a“ Nr. 36 e datatu din Joiesmare din Pest'a. Bineconventatu se i fia resultatulu! — Ddieulu parintiloru nostri! Fa se trécа pacharulu acesta dela natiune, dar' nu dupa vóiea ómeniloru inteutatiti, ci dupa mesur'a dreptatii tale, dupa vóiea ta, care insufla romaniloru in ór'a deciderii foculu divinu alu vointiei tale, care e un'a si acessi pentru toti!

ROMANI'A.

Adunarea deputatiloru Romanici.

Siedinti'a din 19 Martiu 1868.

PROIECTU DE LEGE

pentru organisarea puterei armate in Romani'a.

Capitolulu I. Art. 1. Puterea armata a Romaniei coprinde cinci elemente distincte:

a) Armat'a permanente ou reserv'a ei.

b) Corpurile dorobantiloru si granitieriloru.

c) Militiile.

d) Guardi'a cetatiana.

e) Glótele.

Art. 2. Toti locuitorii tierei cu esceptiune de straini, dela etate de 20 la 50 ani sunt datori a portá armele in modulu urmatoriu:

a) Dela etate de 20 la 27 ani in armat'a permanente, dorobanti si granitieri.

b) Dela etate de 20 la 36 ani, cati nu voru fi chiamati a face parte din armat'a permanente, dorobanti si granitieri, precum si cei dela etate de 27 ani la 36 ani, carii au trecutu prin armat'a permanenta, prin dorobanti séu granitieri, facu parte din militii.

c) In orasie, dela etate de 36 pana la 50 ani in gard'a orasienésca, potrivitu legii speciale acestei institutiuni.

d) Dela etate de 17 la 20 ani si dela 36 la 50 ani, cati nu sunta in armat'a permanente, dorobanti si granitieri, militii si guardi'a cetatiana, facu parte din glóte, in conditiunile arate mai diosu.

Art. 3. Institutiunea dorobantiloru si acea a granitieriloru se mantienu in vigóre cu imbunatatirile ce se voru crede de cuviintia. In casu de necesitate, trupele loru potu fi mobilisate de guverno spre a veni in ajutoriulu armatei permanente.

Art. 4. Recrutarea oblegatória, prin conscriptiune a armatei permanente si dorobantiloru se va operá in tóta intinderea tierei, afara de comunele marginase, ce facu parte din Zon'a destinata pentru granitieri.

Toti tinerii, in anulu ce au implinitu etatea de 20 ani, séu candu au intratu in alu 20-lea anu, tragu la sorti; numerele cele d'anteiu pana la complectarea cifrei contingentului anuale alu armatei permanente si alu corpului dorobantiloru, mergu in armata si in dorobanti; éra toti ceilalti tineri cari prisosescu preste acestu contingentu, mergu deadreptulu in militii.

Art. 5. Terminulu obligatoriu de servitiu pentru armat'a permanenta este de trei ani in activitate si patru ani in reserva, adica: dupa trei ani de servitiu activu, vechii militari ajunsi in etate de 23 ani, se libera pe la vetrele loru, remanendu totu inscrisi in contrólele corpuriloru armatei inca 4 ani, pana la etatea de 27 ani, dupa care trecu in militii.

Reserv'a armatei permanente va incepe cu esistentí'a sa dela prim'a liberare de militari, ce va avea locu in urm'a promulgarei legei de facia.

Militarii aflati in armat'a permanenta in virtutea legei vechi, se voru liberá in urm'a promulgarei legei presente, in diferite renduri, incependu cu cei mai vechi si scadiendulise gradatu cate o parte din termenulu activu de 6 ani, adica 1 iulu rendu dupa o vechime maximum de 5 ani, alu 2-lea rendu dupa o vechime maximum de 4 ani si alu 3-lea rendu dupa o vechime maximum de 3 ani. Pentru restulu de timpu pana la implinirea celoru 7 ani, voru compta in reserv'a armatei.

Art. 6. Legea recrutarei determina casurile de scutiri pentru ori ce categoria a puterei armate.

Ori ce militariu are facultate de a servi doi séu mai multi termeni in activitate, numai se satisface la conditiunile personale, cerute pentru acést'a.

Art. 7. Tinerii dela etate de 17 ani in susu, si inainte de etatea obligatóre pentru tragerea la sorti, care se voru angagea in armat'a permanenta pentru unu anu cu a loru intretienere, spre a invetiá servitiulu militariu si a obtiené unu certificatu pentru acést'a, voru fi scutiti de tragerea sortiloru la etatea de 20 ani si voru trece deadreptulu in militii.

Art. 8. Inlocuirile in armata si dorobanti se facu numai in epoc'a prescrisa pentru acést'a de legea recrutarei, cu conditiune, cá inlocuitulu se faca imediatu parte din militie; éra inlocuitoriulu se nu fi apartienutu nici armatei, nici granitieriloru, nici dorobantiloru.

Art. 9. Efectivulu armatei permanente este pe pitioru de pace, séu pe pitioru de resbelu pe la vetrele ei, s'au adunata supta stéguri. In acestu din urma casu, si potrivitu cu intensitatea trebuintiei, se potu chiamá supta arme si mobilisá si din celelalte elemente ale puterei armate, adica: militi'a, granitieri, dorobanti, guard'a cetatiana si glóte.

Art 10. In timpu de resbelu séu de esercitii mari annuali, partea guardei cetatiane in etate dela 30 la 45 ani, voru face parte din corpurile armatei, numai pe catu timpu va dorá acea stare, si in totu acestu timpu ce este supusa la tóta indatorirea si jurisdictiunea militaria.

Art. 11. Chiamarea supta arme a reserveï armatei, precum si mobilisarea unoia séu mai multe din elementele citate in art. precedente, necesitandu creditu nou, se face dupa autorisarea adunarei deputatiloru; afara de casuri urgente, in care guvernulu procede deadreptulu la chiamare, referandu apoi indata adunarei deputatiloru.

Omenii din reserv'a armatei permanente, dorobanti, granitieri si militii pentru delicte comise pe timpulu aflarei loru supta stégari, sunta justiciabili de tribunalele militari. — Era pentru ori ce delicte séu crime séverséte pe timpulu aflarei loru pe la vetrele loru, si cari n'au inlocuitu pe disciplin'a si indatoririle militari, sunta justiciabili de tribunalele obicinuite ale tierei.

Cap. II. Armat'a permanente.

Art. 12 Domnitoriulu este capulu supremu alu armatei. — Domnitoriulu póte delegá comandamentulu armatei in conformitate cu legea ierarchiei militare.

Art. 13. Ministrulu de resbelu administra si dirige interesele armatei in numele Domnitoriului si in conformitate cu legile.

Personalulu si impartirea biuroriloru ministeriului de resbelu sunta conforme tablei litera A.

Atributiunile functionariloru se voru specificá prin unu regulamentu a parte.

Art. 14. Statulu maioru alu armatei se imparte in dóue; statulu maioru generalu si corpulu de statu maioru.

Statulu maioru generalu se compune din generali de divisiune si de brigada, cari sunta destinati a comandá unitatile cele mari ale armatei, adica: corpuri de armata, divisiuni si brigade.

Corpulu de statu maioru se compune de oficieri dela gradulu de colonelu pana la gradulu de capitanu inclusivu.

Acesti oficieri, fiindu destinati a fi intrebuintiati in diverse misiuni militare, unde se cera conoscintie speciali, voru fi dintre cei cari posedu aceste conoscintie.

Art. 15. Statulu maioru generale si corpulu statului maioru constituescu cadrulu unitatiloru celoru mari ale organisarei brigadeloru, divisiuniloru si corpuriloru de armata. — Ele voru formá la timpu, si gradatu cu necesitatea ce se va simti, depozitulu sciintificu de resbelu pe lunga ministeriulu de resbelu.

Cadrele loru sunta cele coprinse in tabl'a litera B.

Art. 16. Unu corpu de intendentia militaria, dependinte directu de ministeriulu de resbelu, este insarcinatu cu partea administrativa a armatei, cu inspectarea si controlarea cheltueliloru de totu felulu. — Atributiunile functionariloru sei se determina prin unu regulamentu speciale.

Personalulu acestui corpu este conforme tablei litera C.

Comandamentele armatei.

Art. 17. Teritoriulu Romaniei se imparte in patru divisiuni militarie teritoriale, ale caroru residentie sunta Bucuresci, Iasi, Craiov'a si Galati. — In fiecare din aceste residentie este cate unu comandamentu divisionariu.

Comandantii acestoru divisiuni asiocra prin priveghiarea loru continua, administratiunea, instructiunea, disciplin'a, intretienerea si totu ce póte interesá in generalu pe puterea armata a tierei.

Atributiunile loru, precum si delimitarea fiacarei divisiuni se voru ficsá printr'unu regulamentu speciale.

Personalulu fiacarui comandamentu de divisiune se ia dupa trebuintia din corpulu statului maioru alu armatei.

Art. 18. In timpu de concentrare séu de resbelu, formarea unitatiloru mari, citate la art. 14, se va face prin ordonantia Domnésca.

Statulu maioru Domnescu.

Art. 19. Unu corpu de statu maioru specialu este insarcinatu cu servitiulu de adjutanti pe langa persón'a Inaltimei Sale Domnitoriului.

Cadrulu acestui corpu se determina prin tabl'a litera D.

Art. 20. Armat'a permanente se compune de infanteria, cavaleria, artileria, genia, flotila, trupe de administratiune, gendarmi si pompieri.

Infanteri'a.

Art. 21. Infanteri'a se compune de:

Regimente de linia.

Batalióne de venatori.

Companii de disciplina.

Art. 22. Fiacare regimentu de infanteria se compune de unu statu maioru, 1 compagnia afara de renduri, 3 batalióne in linia si diumetatea cadreloru unui alu 4-lea batalionu de depositu, supta comand'a celui mai vechiu dintre capitanii sei.

Fiacare batalionu de linia séu de venatori are 4 companii, cela de venatori, facundu corpu a parte, mai are unu statu maioru si unu plotonu afara de renduri.

Fiacare compania, afara de cele din batalióne de depositu si de disciplina, are 4 oficieri in timpu de pace si 5 oficieri in timpu de resbelu.

Compunerea cadreloru infanteriei este conforme tablei litera E.

Cavaleri'a

Art. 23. Cavaleri'a se compune de regi-

mente de lanceri, venatori si dorobanti de linie, si unu escadronu de instructiune.

Art. 24. Fiscare regimentu de cavaleria se compune de unu statu maioru, 1 plotonu sfara de renduri si 5 escadróne, din care unulu de depositu avendu numai 1/2 din cadrele unui escadronu.

Compunerea cadreloru unui regimentu de cavalerie este conformu tablei litera F.

(Va urmá.)

Pentru arme s'au votatu 5 1/2 mil. —

— **Unu blamagiu** pentru flecaritori. „Monitorulu" Romaniei anuncia in cans'a scornituriloru celoru diabolesci cu prigonirea celoru 500 familii din Bacau, ca s'a facutu cercetare si s'a doveditu, ca nici o tanguire nu s'a adresatu la administratiune si ca numai stramutarea a 6 familii israelite din comunele rurali in orasiu fara prigonire au datu occasiune la alarm'a, ce a implutu Europ'a. Tocma cetimu si in „le Temps" despre blamagiulu acest'a, care se mira, ca cine póte se fia atatu de inrentatitu, incatu se scornésca mentiuni atatu de cornurate. —

Cronica esterna.

Pre candu in tóta Europ'a nordoccidentale se facu asecurari prin diurnale atatu nedependinte catu si oficióse, cumca nu se mai sfla nici unu temeiu de a se turbará pacea européna, pe atunci Franci'a armédza si dupa ea tóte puterile necontenitu, cá cum s'aru sfiá in ajunulu unei coalitiuni sén alu unei erumperi generale a popóreloru in contra tiraniemului.

In Oriento situatiunea incepe a lua o facia mai posomorita, mai acoperita de nori ingrecati, cari amenintia furtun'a cea de multu temuta a Orientului. Turcii dupa scirile cele mai prospete iéu o pusetiune fórte decisa. Dela Constantinopole se totu tramitu armaturi catra Dunare si tocmai la inceputulu lui Aprile sosira in Rusciucu 100 de tunuri si 30.000 de pusci de constructura nóua. 20(7) de regimente de soldati suntu preinsciintiati se sosésca pe 5 Aprile si cu acestea se voru sfiá asiediate in Bulgari'a 50 de regimente. In Silistri'a si Sum'a s'au asiediatu garnisóna de aparare cate 4000 de fetiori. Corespondintele din Rusciucu V. in „M. P." asecuréza, cá aceste pregatiri din partea turciloru suntu indreptate in contra Serbiei, Bosniei, Bulgariei, Ertiegovinei, cari se totu mai inarméza mereu de resbelu si finduca bulgarii amenintia cu resculare, ma si in contra prepusului ca Romani'a ar' vré se'si dechiare nedependinti'a. Totu acelu corespondinte reportéza, ca lunga Prutu se concentréza o armata rusésca si se facu pregatiri a trece in Besarabi'a si incheia cu unu cantecu de cocosiu strigundu: puteti vedé din tóte acestea voi, fratiloru maghiari, ca cestiunea orientala si redica acum capulu seu de Medusa mai multu cá ori si candu si ori catu se trudesce Vien'a si Parisulu, pacea generala se va turbará in scurtu.

In caus'a dana prusiana, despre trageres liniei marginasie intre Prusi'a si Dani'a, s'au ruptu tóte firele negotiatiunei diplomatice si solulu Daniei din Vien'a inscintia pe Beust despre acésta, care conferindu cu br. Werther solulu Prusiei din Vien'a si tramise instructioni la solulu sustrisu in Berlinu, spasandu sustienerea p. V. din tractatulu dela Prag'a in punctulu acesta. Franci'a spera pretensiunile Daniei, care 'si tramise unu solu la Parisu in caus'a acésta.

Alta ce ocupa diplomatia e caus'a Poloniei, ce se ventura intre Vien'a si Parisu, de unde Napoleonu se fi tramisu la solulu seu Talleyranda in Petruburgu telegramu in caus'a acésta. Maresialulu Niel armédza, incatu mai ca pune pe pitioru de resbelu Franci'a. Dela Aligiru, consiliulu tienutu intre tóte notabilitatile militari ale Franciei discuta cá se se aduca vreo 30 mii ostasi algeritani. — Principele Napoleonu va calatori catra Constantinopole si tóte aceste trebue se siba punctele loru cele negre. —

FRANCI'A a trasu nu numai luarea aminte, dare a sternitu si gealozia celorulalte puteri cu armarea cea preste measura intetita si generalisata. „Le Temps" ne referéza imputarile facute Franciei in diurnalulu „Nord-Est", care dupa unu articulu din diurnalulu rusescu „Golos", diurnalulu celu mai importantu alu imperiului rusescu, imputa Franciei, ca cu armarea cea preste measura vre a provoca resbelu si acea presta in contra cui decatu in contra cestu resbelu in contra cui decatu in contra Rusiei si a Prusiei, incercanduse a indupleca pe una din acestea, déca nu la aliantia celu pucinu la neutralitate. „Golos" se scandalitéza in justificarile diurnalistice francese, cumca Franci'a armédza numai pentru a sustiené pacea, care n'ar fi atacata de catra nime. De acea pretinde „Golos" cá desarmarea generala se iè incepututulu mai anteiu in Franci'a. „Diurnalulu de Petersburg", éra oficialu, respunde la unu articulu alu „Constitutiunalului" din Franci'a totu celu alu „Constitutiunalului" din Franci'a totu in caus'a armarii si desarmarii dicundu, ca déca Franci'a nu ambla dupa veleitati, ar' poté ca incepe cu desarmarea, pentruca nu e nici dinte'o parte amenintiata. Aceste imputari incepu a face pusetiunea seriósa. — Se adaugemu, ca ministrulu de resbelu alu Danimarcei inca a calatoritu la Pariso, unde a visitatu si stabilimentele militari si de acolo merge la Londonu.

Anglí'a si Franci'a sunto aliate, éra voib'a diurnalisticei francese e mai amenintiatória, apoi tóte acestea tragu multu la cumpana situatiunei celei serióse. „Paya" diurnalu semioficiosu inca sufla in trimbitia provocatória, cu tóta emfasea „Prusi'a se'si anoteze! — Noi sun-strigundu-„Prusi'a se'si anoteze! — Noi sunstrigundu-„Prusi'a se'si anoteze! — Noi suntemu gata si mai multu decatu pregatiti". Astfelu de vorbe imperióse presupunu una pornire seriósa, de vorbe imperióse presupunu una pornire feliu de vorbe imperióse presupunu una pornire feliu de vorbe imperióse presupunu una pornire seriósa,